

N. Chruszczow w Berlinie

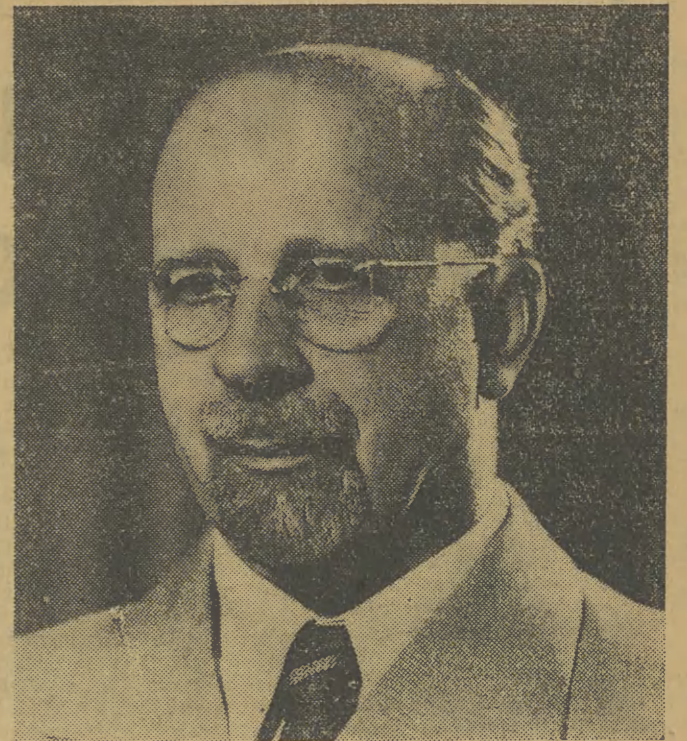
BERLIN (PAP) W piątek przybył do Berlina w związku z przypadającą 30 czerwca 70 rocznicą urodzin pierwszego sekretarza

KC Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, przewodniczącego Rady Państwa Waltera Ulbrichta z wizytą przyjaźni pierwszy sekretarz KC Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, przewodniczący Rady Ministrów ZSRR N. S. Chruszczow wraz z małżonką. Samolot lądował na lotnisku Schoenefeld. N. S. Chruszczow niezwykle serdecznie powitał Walter Ulbricht. Następnie orkiestra odegrała hymny państwowe Związku Radzieckiego i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Krótkie przemówienia wygłosili na lotnisku W. Ulbricht i N. S. Chruszczow.

W. Ulbricht podkreślił, witać serdecznie dostojnego gościa radzieckiego, że w jego osobie ludność NRD i Berlina widzi wybitnego bojownika socjalizmu i komunizmu, wielkiego męża stanu, który w ostatnich latach niejednokrotnie wyrwał światł znad przepaści wojny.

„Obywatele NRD, a także pokój miłujący obywatele Niemiec zachodnich i wielu innych państw, są gorąco zainteresowani w tym, aby od was, przewodniczącego Rady (CIĄG DALSZY NA STR. 2)

W dniu 70 rocznicy urodzin tow. Waltera Ulbrichta, czolowego działacza państwowego i partyjnego nowych Niemiec, z którym łączą nas wlezy wspólnej walki o socjalizm i pokój, z Polską płyną do NRD gorące, braterskie pozdrowienia.

Jak gorąco, to tylko tody!!! Fot. Janusz Uiberall

4 lipca
XIII Plenum KC PZPR
WARSZAWA (PAP)
W dniu 4 lipca br. rozpoczyna się obrada XIII Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z następującym porządkiem dziennym:
1. O aktualnych problemach ideologicznej pracy partii — referuje I sekretarz KC PZPR, Władysław Gomułka.
2. Sprawy organizacyjne.

Wizyta Kennedy'ego w Irlandii

Rozmowy Ruska w Londynie

LONDYN (PAP) Przebywający z wizytą oficjalną w Irlandii prezydent USA, Kennedy wygłosił wczoraj w godzinach popołudniowych przemówienie na wspólnym posiedzeniu obu izb parlamentu irlandzkiego. Było to jedyne większe przemówienie Kennedy'ego podczas pobytu w Irlandii.

LONDYN (PAP) Jak donosi agencja Reutersa, prezydent Kennedy przybył w czwartek helikopterem z Dublina do miasta Cork, gdzie odbyła się uroczystość nadania mu honorowego obywatelstwa tego miasta.

Macmillan — Kennedy nie powziął żadnych konkretnych zobowiązań co do udziału w tworzeniu tych „wspólnych sił nuklearnych NATO”.

Warszawa (PAP) Przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki otrzymał od papieża Pawła VI telegram z podziękowaniem za przekazane z okazji wyboru gratulacje. W odpowiedzi swej papież Paweł VI zapewnia o swej trosce o sprawę pokoju między narodami.

Sejm debatuje nad projektem Kodeksu Rodzinnego

WARSZAWA (PAP) W piątek o godz. 16 rozpoczęło się 20 w obecnej kadencji plenarne posiedzenie Sejmu. Na obrady przybyli członkowie Rady Państwa z jej przewodniczącym — Aleksandrem Zawadzkim i członkowie rządu z presem Rady Ministrów Józefem Cyrankiewiczem.

przekształcenie ram prawnych stosunków rodzinnych, lecz udoskonalenie i uzupełnienie tych ram tam, gdzie zachodzi tego potrzeba.

Jeśli chodzi o warunki orzekania rozwodu, to projekt nie wprowadza tu żadnych istotnych zmian, w stosunku do stanu dotychczasowego. Utrzymuje m. in. zasadę, że bez zgody drugiego małżonka nie może domagać się rozwodu małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia. Inaczej jednak zostały ujęte wyjątki od tej zasady.

Kończąc, minister sprawiedliwości wskazał na fakt, że kodeks rodzinny i opiekuńczy jest oczywiście tylko jednym z czynników mających wpływ na funkcjonowanie i rozwój rodziny. Jest to jednak czynnik o szczególnym znaczeniu. Od należytego uregulowania prawnego tych zagadnień będzie w poważnym stopniu zależał rozwój istniejących w naszym kraju stosunków między ludźmi.

W pierwszym punkcie porządku dziennego minister sprawiedliwości — Marian Rybicki w imieniu rządu przedstawił Sejmowi rządu projekt Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego oraz projekt przepisów wprowadzających ten kodeks.

W zakresie obowiązku alimentacyjnego proponowano wprowadzić przepis przewidujący, że małżonek uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, obowiązany jest na żądanie drugiego małżonka, jeżeli ten nie może własnymi siłami zapewnić sobie takiej stopy życiowej, do jakiej uprawniony był przed rozwodem, dostarczyć mu potrzebnych w tym celu środków. Rada Ministrów stanęła jednak na stanowisku, że tylko w pewnych wypadkach może zachodzić potrzeba zaspokojenia tego rodzaju alimentów, ale o tym czy je przyznać, decyduwać będzie sąd. Same zaś alimenty powinny być ustalane nie w wysokości potrzebnej dla wyrównania dawnej stopy życiowej, lecz dla zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb i tylko w przypadku gdy rozwój polegał za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego.

Projekt zapewnia małżonkowi swobodę wyboru nazwiska i daje rodzicom możliwość postanowienia, że dzieci będą nosiły nazwisko matki. Utrzymuje zasadę, że o szczególnych zastrzeżeniach dokonanych przy zawarciu małżeństwa dzieci uzyskują nazwisko ojca.

Min. Rybicki w imieniu rządu ugodził o rozpatrzenie przez Sejm projektu kodeksu wraz z przepisami wprowadzającymi.

Min. Rybicki przypomniał historię rozwoju prawa rodzinnego w Polsce Ludowej, po czym przedstawił cele i treści projektowanego kodeksu. Reguluje on stosunki między małżonkami, między rodzicami i dziećmi oraz sprawy opieki nad dziećmi. Zadań nad nową kodyfikacją nie jest

W piątek o godz. 16 rozpoczęło się 20 w obecnej kadencji plenarne posiedzenie Sejmu. Na obrady przybyli członkowie Rady Państwa z jej przewodniczącym — Aleksandrem Zawadzkim i członkowie rządu z presem Rady Ministrów Józefem Cyrankiewiczem.

W piątek o godz. 16 rozpoczęło się 20 w obecnej kadencji plenarne posiedzenie Sejmu. Na obrady przybyli członkowie Rady Państwa z jej przewodniczącym — Aleksandrem Zawadzkim i członkowie rządu z presem Rady Ministrów Józefem Cyrankiewiczem.

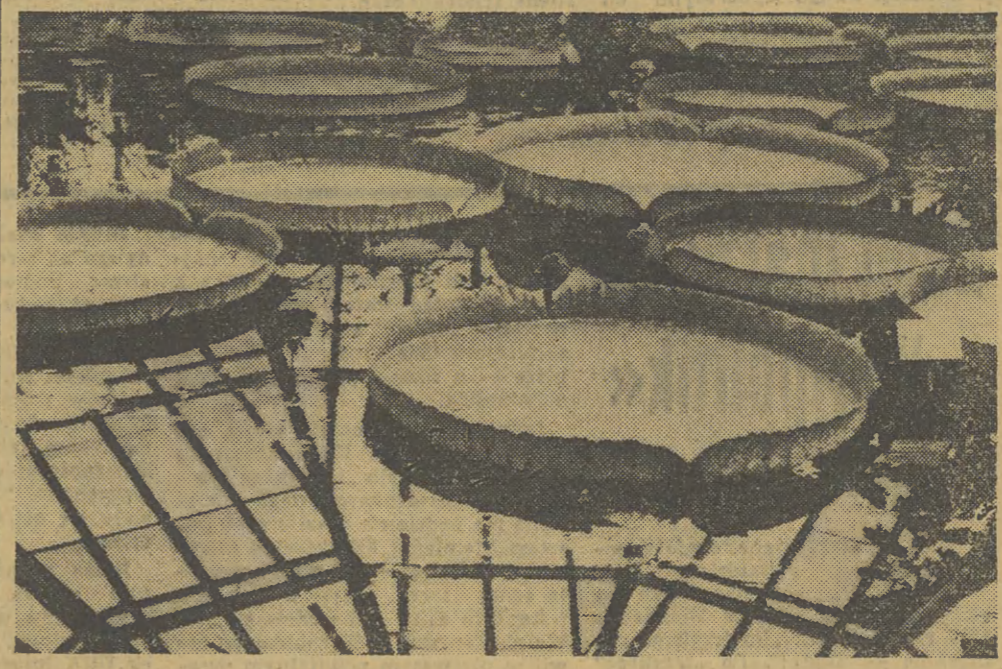
W piątek o godz. 16 rozpoczęło się 20 w obecnej kadencji plenarne posiedzenie Sejmu. Na obrady przybyli członkowie Rady Państwa z jej przewodniczącym — Aleksandrem Zawadzkim i członkowie rządu z presem Rady Ministrów Józefem Cyrankiewiczem.

Z Egzekutywy KW

Przeciwko rozdrabnianiu gospodarstw rolnych

odpowiedniego aktu prawnego, który by stwarzał kompleksowe ramy przeciwdziałania znu. Co się tyczy dotychczasowych praktyk stosowanych przez sądy, a opartych o wytyczne Sądu Najwyższego — można stwierdzić, iż w zasadzie tą drogą kwestie te regulowano. Jednakże nie wszystkie sprawy działów i dziedziennia ziemi przez sądy się przewijały, raczej pewna, stosunkowo niewielka ich część. Większość takich spraw zalegająca była przez biura notarialne, które nie miały głębszych podstaw do zapobiegania procesom rozdrabniania.

Obecnie — jeśli Sejm uchwali ustawę — sprawa zostanie odgronowana formalno-prawnej regulowana zgodnie z interesem ogólnospołecznym. Rzecz jednak — jak wykazano w dyskusji — nie kończy się na ustawie. Sama ona nie będzie działała, taki automatyzm nie istnieje. Stąd też — konieczność szeroko zakrojonej pracy politycznej i wyjaśniającej, której ciężar spadnie przede wszystkim na instancje i organizacje partyjne. Egzekutywa poleca przygotowanie odpowiedniego planu działania.

W poznańskiej palmarni — pięknie prezentuje się Victoria regia. Fot. P. Marcisz

Zakłady Podzespołów Radiowych „Omig” w Warszawie

Dotychczas produkowany „Migo” jest wykonany przy zastosowaniu techniki obwodów drukowanych, wyposażony w tranzystory zasilane miniaturową baterią. Od nowego półroczia 1963 r. wchodzi do produkcji serijnej ulepszony aparat „Migo” pod nazwą „Tramp”. „Tramp” montowany będzie już prawie całkowicie na doskonałych częściach krajowych.

CAF — fot. Sokolowski

Marynarka wojenna — ćwiczenia okrętu podwodnego na Bałtyku

Na zdjęciu: okręt w rejsie ćwiczebnym.

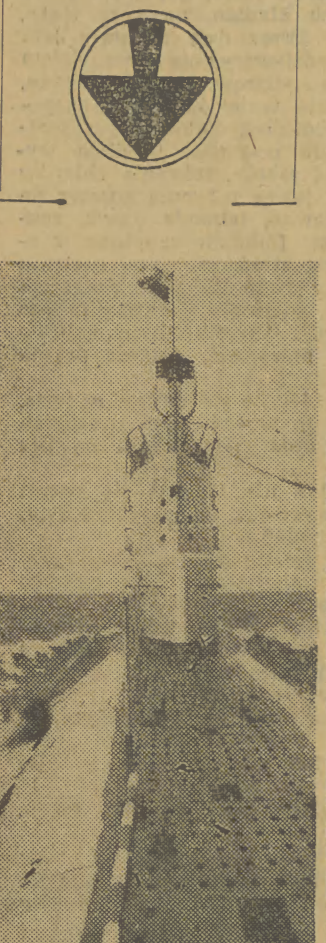
CAF — fot. Uklejewski

Wiecej polichlorku winylu z Oświęcimia

KRAKÓW (PAP). Gorące dni przeżywa zakłaga budowlana w Zakładach Chemicznych Oświęcim. Realizuje ona zobowiązania zakończenia — już 22 lipca br. — a więc na 100 dni przed terminem — rozbudowy wytwórni polichlorku winylu. Zapewni to roczny przyrost produkcji tego tworzywa sztucznego o 10 tys. ton.

Parlament włoski zatwierdził pełnomocnictwa budżetowe dla rządu Leone

RZYM (PAP). W ślad za senatem włoska izba posłów pozwoliła rządowi Leone rozporządzać kredytami z funduszu budżetu państwowego na rok finansowy 1963-64, odkładając zarazem ostateczne przyjęcie budżetu do końca października.

z TV godnia NA JEDZIEŃ

Dumam przede w czas wieczornej ciszy nad marnością świata tego, na którym wypadło żyć czworga rodziców, nauczycielom ich dzieci, dyrektorowi szkoły, wizytatorowi, kuratorowi, przedstawicielowi ministerstwa — i mnie. Albowiem — wszyscy jesteśmy z góry przegrani.

Rodziców — nie zadowolili nic.

Nauczycieli ich podraźniających pociech czeka jeszcze niemało z tej przyczyną „atrakcji”.

Dyrektor chyba ducha wyzionę z alteracji nad ową, trwającą już ponad rok historią.

Wizytatorzy, kuratorzy, ministerstwo... Ha!

I ja. Zważcie: jeśli doradzę cokolwiek rodzicom (a to ich alternatywne żądanie pierwsze) z pewnością się im narazę. Jeśli zalecę im wycofanie się (to ich żądanie drugie z kolei) będą przekonani, że uznałem ich argument o zemście „ze strony osób zainteresowanych”. A jeśli przekonam kogokolwiek w redakcji (dlaczego — ja?), że należy „przeprowadzić na miejscu dochodzenie i wyciągnąć odpowiednio wnioski” (to rodzicielskie żądanie nr 3) to... się ośmieszę.

Czy przypadkiem, mili adwersarze, nie wystarczy, że wy się ośmieszacie całą tą niepoważną historią?

Co rzekłszy chowam się przednie przed: czworgiem rodziców, dwójgim nauczycieli, jednym dyrektorem, kilkoma wizytatorami, kuratorem, przedstawicielem ministerstwa, a przede wszystkim przed młodzieżą pewnej szkoły w niepodłym, historyczną przeszłość posiadającym mieście.

Nieopodal Tarnową.
Ciąg!

Program telewizyjny

N. Chruszczow w Berlinie

Zakończenie IV sesji ONZ

W południowej Koresji junta wojskowa - obecnie już w cywilnych ubraniach, rządzi krajem przy pomocy strasznego terroru.

W czwartek odbyły się dwa posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego ONZ, które zakończyły czwartą sesję specjalną Zgromadzenia Ogólnego.

Moskiewskie rozmowy trzech mocarstw

Rzecznik Departamentu Stanu dał w piątek do zrozumienia, że podsekretarz stanu do spraw politycznych Averell Harriman, który będzie przewodniczył delegacji Stanów Zjednoczonych na trójstronnych rozmowach w Moskwie w sprawie przerwania doświadczeń atomowych.

Krystyna Keeler zeznaje w rozprawie przeciwko dr Wardowi

Przed sądem tutejszym rozpoczęła się w piątek rozprawa przeciwko dr Wardowi, znanemu w „organizacji” jądrowym oświadczenia i markurzem. Prokuratura oskarżyła go o to, że utrzymywał się „całkowicie lub częściowo” z przystępującej uprawnianej przez Krystynę Keeler, jej przyjaciółkę.

Wystąpienie Schroedera przed przemysłowcami

W ogłoszonym na zgromadzeniu ogólnym członków zachodniemieckiego Zjednoczenia Przemysłu Żelaza i Stali w Dueseldorfu przemówieniu, minister spraw zagran. NRF Schroeder zapowiedział, że Niemcy zachodnie w skali światowej są „ponownie poważną potęgą ekonomiczną”.

Wystąpienie delegata Polski

Przyjęte zostały pod naciskiem mocarstw zachodnich, które pragną „podzielić się” odpowiedzialnością za akty agresji nawet z tymi, którzy tym aktem byli konsekwentnie przeciwni.

Bonn marzy się »Weltpolitik«

Mów było wiele, entuzjazmu jeszcze więcej, ale konkretnie najstraszniejszą podjętą miarą stosowaną przez Niemców wobec problemu pokoju.

Wyciąg kolarski szlakiem walk pułk. Skopenki

W piątek rozpoczął się międzynarodowy wyciąg kolarski szlakiem walk pułk. Skopenki. W pierwszym dniu rozegrano jazdę drużynową na czas.

Pikarze Finlandii pokonali Norwegię

Międzynarodowy mecz pikarzy Finlandia - Norwegia zakończył się zwycięstwem Finlandii 2:0 (0:0).

SPORT + SPORT

Stadion Cracovii zmieni oblicze

Od planów i zamierzeń ni p. Kołpa i inż. Markowski, przeszło się wreszcie do konkretnej pracy. Już w najbliższych dniach lipca na plac budowy wkroczą pierwsze brygady.

Bokerskie mistrzostwa Krakowa rozpoczęte

W tegorocznych mistrzostwach bokerskich okręgu krakowskiego startuje 48 zawodników. Z obrotów tytułów mistrzowskich zabrakło jedynie Jędrzejewskiego (Hutnik) i Ochmana (Wisła).

Napływają zgłoszenia do MRS

Organizatorzy XXIII Międzynarodowego Rajdu Samochodowego otrzymali już ponad 50 zgłoszeń zajął krajowych i zagranicznych.

Spartakiada Hutym im. Lenina

W turnieju siatkówki wydział kolejowy pokonał wydział przerw 2:0, HPR - walcownia zimna 2:0, wydział mechaniczno-konstrukcyjny - zakład materiałów ogniotrwałych 2:0.

Wyciąg kolarski szlakiem walk pułk. Skopenki

W piątek rozpoczął się międzynarodowy wyciąg kolarski szlakiem walk pułk. Skopenki. W pierwszym dniu rozegrano jazdę drużynową na czas.

Pikarze Finlandii pokonali Norwegię

Międzynarodowy mecz pikarzy Finlandia - Norwegia zakończył się zwycięstwem Finlandii 2:0 (0:0).

Advertisement for 'DRZEWO' featuring a tree illustration and text about wood products.

Od 1 do 7 lipca

Godz. 17.50 Telewizja Katowice informuje. 18.00 „Co zobaczymy” - program dla dzieci.

WTOREK

Godz. 17.15 Telewizja Katowice informuje. 17.30 Program aktualny. 18.30 „Klaskon” - mag. motoryzacyjny.

ŚRODA

Godz. 16.00 „Kochankowie w Weronie” - film fso. prod. francuskiej dowolony od lat 18-tu.

CZWARTEK

Godz. 17.50 Telewizja Katowice informuje. 18.05 „Zagadki muzyczne” - 18.35 „Kilka słów o programie telewizyjnym”.

PIĄTEK

Godz. 17.50 Telewizja Katowice informuje. 18.00 „Jutro premiera” z (K-0). 18.30 Program filmowy.

SOBOTA

Godz. 10.00 „Paragraf i milość” - film fab. prod. hinduskiej doz. od lat 16-tu.

NIEDZIELA

Godz. 10.00: Fr. dla dzieci: „Dziadek Durów i jego przyjaciele zwierzęta”.

(DOKONCZENIE ZE STR 1)

Ministrów ZSRR dowiedzieć się, jak rząd ZSRR ocenia obecną sytuację i jakie dalsze kroki dla zabezpieczenia pokoju należałoby podjąć.

„Stosunki nasze są całkiem innego charakteru niż te, które istnieją między państwami kapitalistycznymi. Nasze stosunki są mocno ugruntowane na wspólnocie narodowych, społecznych i pokojowych interesów naszych narodów i państw”.

W odpowiedzi na powitanie Nikity Chruszczowa wyraził zadowolenie, iż przybył do stolicy NRD, by razem z niemieckimi przyjaciółmi uczcić 70-lecie Waltera Ulbrichta.

Z obrad Światowego Kongresu Kobiet

W piątek po południu delegatki na Światowy Kongres Kobiet zebrały się ponownie na posiedzenie plenarne. W czwartek i w piątek rano kobiety prowadziły dyskusje w 6 komisjach.

Papież Paweł VI dziękuje za gratulacje Nikicie Chruszczowowi

Jak donosi agencja TASS, papież Paweł VI przesłał Nikicie Chruszczowowi depeszę, w której dziękuje szefowi rządu radzieckiego za gratulacje z okazji swego wyboru.

20 lipca wybór »Miss Universum«

Sto „miss piękności” z 68 krajów weźmie w tym roku udział w konkursie na „Miss Universum”, który odbędzie się 20 lipca w Miami na Florydzie.

Ten przeczorny - kto ubezpieczy ruchomości domowe przed wyjazdem na wczasy

Ubezpieczenia przyjmują i informacji udzielają Inspektoraty Powiatowe PZU w miastach powiatowych oraz upoważnieni agenci. - W Krakowie Inspektorat Miejski PZU - Kraków, ul. 1 Maja 3 - telefon nr 560-58.

Jadwiga Andrzejewska

CYFRY nie mówią WSZYSTKIEGO

Żelaznym punktem wszystkich relacji z działalności kulturalno - oświatowej jest praca bibliotek. Dzieje się tak choćby z tego względu, że sieć bibliotek obejmuje niemal wszystkie zakątki i niekiedy stanowi dosłownie jedyną placówkę typu kulturalno - oświatowego. Może nie być wsi żadnego zespołu, może nie być kina, telewizji ani nawet najskromniejszej świetlicy, ale zawsze jest gdzieś w pobliżu przynajmniej punkt biblioteczny. Nic też dziwnego - że wszelkie badania poziomu kulturalnego i stanu oświaty opierają się z koniecznością na czytelnictwie.

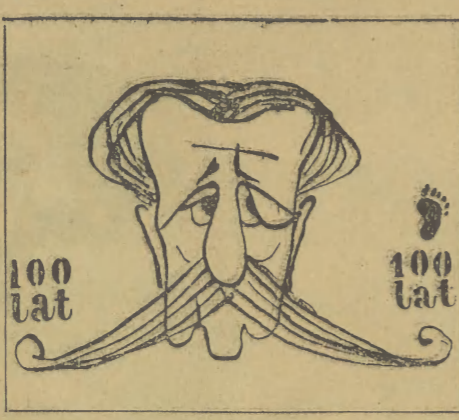
Wzrost liczby czytelników i ilości przeczytanych książek nastroja pozytywnie - spadek cyfr budzi niepokój. Jeśli więc kierować się cyframi, to powodów do nastroju pozytywnego jest bardzo mało. Oto kilka przykładów z powiatu nowotarskiego. Dotyczy one bibliotek gromadzkich i ilości przeczytanych tomów. A więc: Łopuszna, rok 1955 wykazuje się cyfrą 4.833, rok 1962 - 2.221, Poronin: rok 1955 - 17.136, rok 1962 - 13.511, Bukowina: rok 1955 - 11.093, rok 1962 - 5.938, Raba Wyżna: rok 1955 - 12.613, rok 1962 - 7.110, Czorsztyn: rok 1955 - 6.476, rok 1962 - 4.525.

Jak to oczywiście szczególnie jasrawe przykłady. W większości wypadków cyfry różnią się minimalnie, a odchylenia idą zarówno w dół jak i w górę. Mimo to jednak wnioski oparte wyłącznie na cyfrach wydają się fałszywe. Bo w końcu o czym może świadczyć liczba przeczytanych tomów? Przeciwnie biblioteka większa minimalnie powiększa swój księgozbiór, więc skąd brać czytelników, którzy będą wciążyć od początku zaczynać? Ileż razy można czytać „Stara baśń”, „Chłopów” czy „Placówkę”. Owszem rosną młodzi, idą do szkół i mają zalecaną lekturę. Czasem korzystają z bibliotek szkolnych, czasem z punktów bibliotecznych na wsi i to w pewnym sensie robi statystykę.

Do statystyki przyczyniają się też czasem czasowicze. Szczególnie w miejscowościach podgórskich. Oto np. biblioteka w Krośnice oszalała cyfrą 31.820, a Rabia - 46.700. Ale to również nie świadczy o poziomie czytelnictwa. A w „Chłopów” więc miał jakiś pożytek ze statystyki w zakresie czytelnictwa, trzeba by przede wszystkim zaczynać od ilości zakupionych tomów w danym roku, a potem dopiero snuć wnioski.

Ogromną rolę w tej dziedzinie odgrywa oczywiście, polityka tytułowa - a potem walory zawodowe bibliotekarzy. Cóż tu jednak zastanawiać się nad polityką tytułową, jeśli nie ma na nią najmniejszego wpływu sama instytucja biblioteki gromadzkich. Po prostu otrzymuje przydział w myśl rozdzielnika, który zgodnie z brzmieniem jest wynikiem działania matematycznego w powiecie, zwanego dzieleniem.

Na temat walorów zawodowych opinia też nie jest łatwa do spreycowania. Znowu opiera się na cyfrach. A więc w tymże powiecie nowotarskim na 37 pracowników bibliotek gromadzkich, 28 posiada średnie wykształcenie, 4 niepełne średnie i 7 podstawowe. Natomiast wykształceni zawodowo, bibliotekarskie posiadają zaledwie 4 osoby. Dodac trzeba, że i tu statystyka nie zatłumaczy oceny sytuacji. Sam fakt wykształcenia nie mówi o tym czy bibliotekarz czyta nowości - czy umie je odpowiednio dobrać do zainteresowań czytelnika, czy umie zachęcić do przeczytania dobrej książki - a to wszystko są najważniejsze zadania bibliotekarzy, które niestety żadne sprawozdania oparte na cyfrach, nie uwzględniają.

Z wystawy SATYRY - Andrzej Stopka: „Bolesław Drobner - 100 lat”

Olgiard Jędrzejczyk

Kreska i treść

Sprawy ponure: pijaństwo, nadmierna swiara we wszechmoc urzędników-lapówkarzy, obarczanie nadmierną ilością funkcji społecznych jednego człowieka, fanfaronada, kult niekompetentnych, nieposzanowanie dobra społecznego.

To co cieszy: kłpa z urodzonych pesymistów, narodziny społeczeństwa, które lepiej, niż kiedykolwiek indziej rozumie ciekawą służbę.

To jest właśnie autentyczny dorobek grupy artystów-grafików, którzy zorganizowali dzięki poparciu ZAP i Biura Wystaw Artystycznych pierwszą wystawę satyry w Krakowie. Trzeba od razu powiedzieć, rysunki Bruchnalskiego, Brzozowskiego, Dymnego, Dydny, Litwina, Maedoińskiego, Olszaka, Pappa, Stopki, Przybyskiego, Wasilewskiego to satyra głównie obyczajowa, w następnej kolejności bijąca w społecznie ujemne oddzia-

lywanie naszych obyczajów, historycznych. Nie jest to jeszcze satyra polityczna, no bo i nie o to artystom chodziło na pierwszej ekspozycji. Musimy sobie uświadomić sprawę niezwykle ważną, związaną z krakowską wystawą satyry: warsztat grafików-satyryków podniósł się w ostatnim dziesięcioleciu niewątpliwie na wyższy poziom. Mimo prymitywizacji celowej, mimo założonej i godnej pochwały przystępności właśnie opracowania formalnego - wszyscy artyści, wystawiający na krakowskiej ekspozycji, dalecy są od manier ponurego Topora, któremu można przypisać wszystko, tylko nie zdolności „pracy kreską grafika”.

Istotne jest na krakowskiej wystawie pełne współzróżnienie warstwy treściowej, literatury rysunku z jego opracowaniem formalnym. Myślę tutaj np. o

„Narodzinach pesymisty” S. Brzozowskiego, o plakacie „Jeden za wszystkich” E. Olszaka, o „Duszy polskiej” K. Litwina, o historyjkach społeczno-obyczajowych Pappa, o „Sumie niedzielną” Przybyskiego. Wydaje mi się wręcz, że maniera „prostokątnych” rysuneków Maedoińskiego - dzięki temu, że nareszcie nie jest w mikroscopijnych wymiarach drukowana - nabiera sensu i treści. Osobny dział wystawy stanowią bardzo trafne karykatury Andrzeja Stopki (Mojka, Drobner), Wasilewskiego, który połączył wartości karykaturzysty z satyrą („Teatr jednego widza”).

Krakowskie satyrycy-graficy unikają meczającej groteski w swoich rysunkach, których pierwsza zaleta ma być powszechność, przystępność. „Satyra prawdy mówi, błądów się wyrzeka”. Artystycznie i społecznie ważna wystawa krakowska świadczy o tym dowodnie.

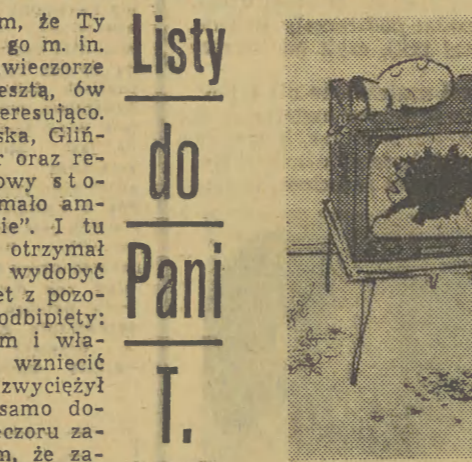
Listy do Pani T.

Bardzo lubię Dymśkę. Przypuszczam, że Ty również - zwłaszcza iż zaprosiła go m. in. do udziału w rozrywkowym „wieczorze w stożku”. Aż do Gdańska. Zresztą, ów wieczór zapowiadał się wcale interesująco. Krafkówna, Bielicka, Rylska, Rolska, Giliński, Witas, Dzewoński (jako konferansjer oraz reżyser) i inni. Niestety, program stożkowy okazał się nie do wykonania, a mało ambitnych „podwieczorków przy mikrofonie”. I tu właśnie jeden z najślabszych tekstów otrzymał Dymśkę. Starał się, jak mógł - żeby coś wydobyć z monologu, który był tak wyprany nawet z pozorów dowcipu - że mówiąc słowami Podbielęty: „słuchać hadko”. Bielicka temperamentem i własnym (udawanym) śmiechem usiłowała wnieść tzw. entuzjazm na salę. Tekst jednak zwyciężył i spowodował porażkę artystyczną. To samo dotyczyło Witas i Rylskiej. Z długiego wieczoru zaledwie trzy pozycje przypominały o tym, że zaplanowano imprezę pełną humoru. A więc wciąż ten sam problem: teksty programów rozrywkowych coraz gorzej. I coraz lepiej określającą pojęcie „chaffury”.

Całe szczęście, że tym razem Kobra Andrzeja Szypluńskiego „Umrzesz za tydzień!” - została dość zwięźle napisana. Było w niej sporo miejsc świadczących o umiejętności zawiązania intrygi kryminalnej i operowania nastrojem „z dreszczykiem”. Co prawda, pomysły oparte na wzajemnych zawiściach środowiska teatralnego, prowadzących aż do zbrodni - mógł wydawać się koncepcją nadąganą - ale na ogół zresztą wybrnęli z tego realizatorzy spektaklu: zarówno wykonawcy, jak i reżyser J. Słotwiński.

W ogóle Twój teatr stara się utrzymać jakiś taki poziom artystyczny. Manuszkiewicz wystawił „Pierwszy dzień wolności” Kruczkowskiego, zgrabnie adaptując tekst do potrzeb telewizyjnego widzenia scenicznego. Przedstawienie było zwarte, dramatyczne - a nawet zaryzykowałbym twierdzenie, że spośród obejranych przeze mnie premier tej sztuki w kilku teatrach - jedno z najciekawszych ujęć „Pierwszego dnia wolności”. Sam Manuszkiewicz w roli Jana umiał przekazać odbiorcy ową tragiczną linię wyboru wolnego działania po wyjściu z niewoli, która to linia w sposób wyraziście (jak rzadko w scenicznym opracowaniu tej sztuki) prowadziła do czytelnego obrazu psychologicznego grupki ludzi odzyskujących wolność osobistą.

Z programów publicystycznych, które nam zdemontowały - chyba najlepszym okazał się „Rok I-szy” - ilustrujący pierwszą pracę zawodową młodych ludzi. Teksty pochodzący z konkursu „Dookoła Świata”. Doświadczenia dobre i złe, zwycięstwa i klęski zawodowe - na ogół ciekawie opowiedziane i zobrazowane - mogły stać się cennymi wskazówkami i pomocą dla tych, którzy nabytą teorię z zakresu wiedzy i życia - konfrontują z rzeczywistością. BOJ

W trakcie opracowywania są utwory muzyczne dawnej, które nagrane będą przez głośnie w czasie pochodu podczas głównych uroczystości 600-lecia UJ.

W Czechostrawie koncertuje Chór Męski Spółdzielni Transportowców w Krakowie „Hejnal” pod dyr. Jacka Miklaszewskiego. Soliści: Karol Lehnert - baryton i Tadeusz Podsiadło - bas.

Nakładem Polskiego Wydawnictwa Muzycznego ukazał się pierwsza polska publikacja książkowa poświęcona jednemu z najwybitniejszych włoskich kompozytorów operowych przełomu XIX i XX w. Puccinemu. J. PIOTROWSKA

Z OSSOLIŃSKIEJ OFICYNY

A więc przede wszystkim z serii zagranicznej popularnej Biblioteki Narodowej Ossolineum rewelacyjny w pewnym sensie wierszowany wybór „Opowieści kanterberyjskich” G. Chaucera.

Zapamiętajmy: Chaucer, to największy poeta Anglii XIV stulecia, poeta nadworny i dyplomata, współtwórca ówczesnych przemian społeczno-gospodarczych i kulturalnych w swoim kraju. Wcześniejszy od naszego Reja - zarówno charakterem jak twórczością a zwłaszcza umiłowaniem ojczystego języka znacznie go przypomina. Krotkość i powaga u obydwoh bowiem chodzą z sobą w parze. Tylko zakresem wiedzy i zainteresowań Chaucer przewyższał może ojca naszej literatury. Jeden i drugi natomiast celowali w trojeniu nadużyć kleru...

W twórczości literackiej Chaucera wyróżnić wypada słynny poemat miłosny o zakleciu filozoficznym pt. „Troilus i Kressyda” oraz

Tadeusz Kwiatkowski Rozmówki filmowe

M. Trzeba przyznać, że Amerykanie umieją robić komedie. Nie wszystkie są na jednym poziomie, niektóre tracą banalem, a jednak wychodzą z kina zadowoleni i uśmiechnięci. Weź na przykład taką „Dziewczynę w hotelu”. Motyw prymitywny, filozofika typu Kopsiuszek i księż, całość dzięki świetnym dialogom i doskonałej grze aktorów z Shirley Mae Lane na czele pełna wdzięku i dobrego humoru.

J. Amerykanie doskonale podpatrzyli psychologię przeciętnej człowieka, jego słabości, odruchy, gesty i upodobania. Na tej bazie psychologicznej budują wiele komedii, w których poznaje się niczym w zwierciadle trzy czwarte widoków kinowych. Ludzie niejako śmieją się sami z siebie, naturalnie dobroduszenie, pobłażliwie. A że przy tym problematyka jest nieco „od kuchni”, dostępna dla każdego od profesora uniwersytetu do najskromniejszego zjadacza chleba - filmy mają wielkie powodzenie.

M. W „Dziewczynę z hotelu” występuje bożyszcze kobiet Dean Martin, głośny śpiewak, niezapomniany towarzyszy Johna Wayne z „Rio Bravo”.

J. Wolalem go w „Rio Bravo”. W roli amanta nie pokaż mi się ani jako mężczyzna, ani jako aktor. Natomiast zachwycająca jest Mae Lane. Ileż ta tu istocie przeciętnej brzydka dziewczyna ma wdzięku, dobrego smaku! Prezentuje aktorstwo naprawdę wysokiej klasy, mimo iż rolę Katie Robbins przypominają mi nieco Meg Wheeler z filmu Waltersa pt. „Jak zdobyć męża”. Ale to raczej wina pokrewieństwa scenarzysty, aniżeli aktorki. Po prostu bliźniacze role.

M. Tak już zawsze. Ty chwiałisz kobiety, ja mężczyzn. J. O, przepraszam cię. A Sordi, a De Sica, a Burt Lancaster? M. Ja jestem bardziej obiektywna. Chwałę również Mae Lane.

PROBLEMY KULTURALNE

Jerzy Bober TEATR

Kaligula był jednym z cesarów imperium rzymskiego. Panował 3 lata, zginął zaś z rąk spiskowców w wieku lat 29. Historia określiła go jako szaleńca i tyra. Tyranoł miłośnika państwa rzymskiego wielu. Szaleńców także. Na ogół jednak żaden obłądny cesarz nie działał z tak zaskakującą zimną kalkulacją myślową. Kaligula nie był typem okrutnikiem, przykładem krwiożerczego prymitywu. W tym jego szaleństwo była metoda. To, co współcześni mu ludzie przypisywali obłądowi - można również nazwać zręczną maską człowieka, który uważał się za istotę wyjątkową. Odczuwał strach przed swoimi poddanymi, ale górując nad otoczeniem intelektualnie - z obsesji strachu uczynił narzędzie władzy. Był przekonany o własnej nieomylności. Lekceważąc wszystkich i wszystko - choć zdawał sobie sprawę z otaczającej go nienawiści (a może właśnie dlatego!) - stworzył wokół swojej osoby atmosferę niemal boskiego kultu. Wiedział, że ów kult jest elementem cyrku, pełnego grozy. Ale bawił go widok ujarzmiania dzikich zwierząt. Bo traktował ludzi jak zwierzęta. Chciał być wielkim trenerem swego imperium.

KALIGULA

absurdalnymi środkami przymusu. Stosując bezwzględny przymus - deklamował o wolności. Igrał z absurdem, ale drwił z pomocnika absurdu: z lęku przed ujemną władzą. Gdzie obłąd, a gdzie prawda? Dramat zamajęcza groźne słowa dogorywającego Kaliguli „jeszcze żyję!” Akcent pesymistyczny? Nie, to chyba gorzka prawda, która kryje ostrzeżenie przed nawrotem tresury. Przed pozabawianiem człowieka ludzkich praw. Spektakl, sterowany przez Lidie Zamkow - nabierał dynamiki z każdym kolejnym aktem. Ale obok świetnych pomysłów „inscenizacyjnych - znalazły się również i takie, których kształt jest co najmniej dyskusyjny. Wydaje się, że tekst Camusa - choć niefelatywny w odbiorze - ma tak jednoznaczny wymowę - iż niepotrzebne tu były zmiany rymachach tunk na współczesne ułory oraz trochę już „ograne” operowanie maskami, jako wynik utraty indywidualnego oblicza przez ludzi poddanych terrorowi władzy. Główną rolę grał Leszek Herdegen. Jego Kaligula utrzymywał się na granicy cyrkuwej błaznady i zimnego okrucieństwa. Był terrorystą, pozabawionym majestatu. Chyba zgodnie z założeniem współczesności obrazu. Środki aktorskie Lidii Zamków, jako Cezonil (kochanki Kaliguli) - podkrywała koncepcja reżysera teatru Zamkowa. A więc, jakby komentarz nawiasowy do działań cesarza. Jego oczy i uszy. Słone oddanie, które podtrzymuje i utwierdza kult Kaliguli. Maski zewnętrzna i głosowa. Z pozostałych ról na wyróżnienie zasługują: Jerzy Nowak (Helikon), Wojciech Zieliński (młody Scypion), Antoni Płonak (I Patrycjusz) i Kazimierz Witkiewicz (Cherea). Przekład Wojciecha Natansonera bardzo dobry. Teatr Kameralny im. H. Modrzejewskiej. A. Camus „Kaligula”. Przekład: W. Natanson. Reżyseria: L. Zamkow. Scenografia: Lidia i Jerzy Skarżyński. Muzyka: Lucjan M. Kaszycki.

SWIAT SIĘ KRĘCI SWIAT SIĘ KRĘCI SWIAT SIĘ KRĘCI

CO, KTO LUBI

„Program berliński!” - to brzmi słownie. Nikogo jednak niech nie myli pozory, pompatyczna nazwa nie musi kryć głębokiej treści. „Program berliński” made in american sector jest bowiem poprostu broszurka reklamowa, podsuwająca turyście wszelkie godne uwagi zderzenia najbliższej dekady w Berlinie zachodnim. Dokument zawiera - zaiste - Co kto lubi...

GWINEA PORTUGALSKA jest kolonią o obszarze 36 tys. km kwadratowych zamieszkałą przez 541 tys. mieszkańców, w tym 25 tys. kolonizatorów a 518 tys. Murzynów. Głównym zajęciem ludności jest produkcja orzechów ziemnych, ryżu, kakauczku i hodowla bydła. Główne miasto zwie się Bissao, żyje w nim 18 tys. ludzi.

Tyle encyklopedia. Ale encyklopedia nie powie wszystkiego. Trudno się z niej dowiedzieć np., że niewiele jest na świecie enklaw o tak mikroscopijnych rozmiarach, a jeszcze mniej stołce wielkości powiatowego Żywca. Nie wyczyta się w niej także realistycznego prognozy, że będące to zapewne pierwsza kolonia portugalska, która uwolni się od salazarowskiej „opieki”. A jak wiadomo najtrudniej jest zacząć...

Na Czarnym Ładzie, w różowym pałacu w Bissao gubernator Rodriguez ma coraz czarniejsze myśli. Jak zabarwił je z powrotem na różowo w tej sytuacji? Kolonialna kruszyna, a raczej władza portugalska nad nią wisi na włosku. Czarni są coraz śmielsi. Partyzanci - o epokę, która robisz z czarnuchów równorzędnych militarnych partnerów dla konkwistadorów - korzystają z każdej okazji. Walą się na ziemię portugalskie samoloty, giną żołnierze, mnożą się sabotaże. Zacięły się kleszcze wokół miasta. W buszu nie pozostał już ani jeden biały, buszem w porze deszczowej owładnęli czarni.

Trwa jeszcze tylko stolica. Górzący nad nią różowy pałac zagłębia się w czarne morze. Gubernator portugalski Rodriguez ma powody, aby patrzeć czarno w przyszłość.

Coraz czarniej...

wskazówką dużej wagi dla poszukiwaczy rozkosznych atrakcji. „Jesteś w Berlinie, dokąd pójdziesz wieczorem? Rendez-vous 19. Występy od 22.30 do 3 rano. Allee-czarna piękność. Bettina - gwiazda strip teasu...”

„Nochy lokal „Freddy”. Uroczyste kobiety w dużym wyborze...”

„Nikki Bielussow zaprasza do „Pulapki na nyszy”. Dwa bary i czarujące towarzystwo. Strip tease jakiego jeszcze nie było...”

„Sam? We dwoje? - „Daddy”. Intymne pokoiiki...”

I tak dalej w tym samym duchu na całej 18. dn. Co kto lubi...

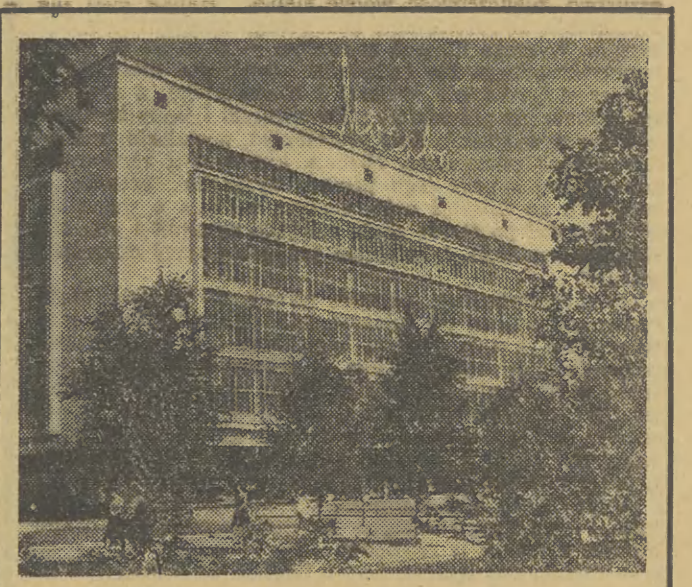
PLOTKI

JAK BERLIN, TO BERLIN!

Kancelerz Adenauer postanowił w zeszłym tygodniu, aby rozmowy pomiędzy partiami CDU i FDP przeprowadzić w Berlinie. Jednak w obliczu wizyty prezydenta Kennedy'ego w NRF - celem uniknięcia politycznych drażnień - rozmowy przeniesiono na... statek „Berlin”, który kursuje po Renie. Kombinacja, jak z „Pana Twardowskiego” w karczmie „Rzym”...

OCHRONA MĘŻCZYZN

Prezydent Nasser wydał zarządzenie, na mocy którego „każdy gest wywołujący podniety erotyczne u mężczyzny - jest zakazany”. Chodzi o egipskie tancerki, które wykonują taniec brzucha.

Oprawa

Dla klienta w czasie zakupów najważniejszy jest towar - to fakt. Faktiem jest jednak także, że w estetycznym, nowoczesnym pomieszczeniu kupuje się chętniej.

Nowy, wielki, szklano-betonowy super-pedet radzieckiej stolicy - „Moskwa” pomyślany został od początku do końca ze smakiem i rozmachem. Projektanci uwzględnili tu wszystko, czego żąda współczesna technika handlu, nie oszczędziła światła, przestrzeni i dyskretnych efektów kolorystycznych. Dzięki nim handlowa zawartość „Moskwy” uzyskała znakomitą oprawę, a jej okna wystawowe przekształciły się w magnes przyciągający Klientów.

Zgrany doskonałe z architekturą Lenińskiego Prospektu dom towarowy dnem i nocą uzupełnia go dodatkowym, estetycznym elementem plastycznym. To już całkowicie nowoczesność.

OBYCZAJE TECHNIKA HISTORIA NAUKA

TYSIAC MILIONÓW LAT

Letnie już życie na Ziemi. Zawsze nas o tym raport roczny Instytutu Carnegie w Waszyngtonie na podstawie znalezisk chemicznych resztek wodorostów w ropadlinach starych skał osadowych. Zapewne to jeszcze nie ostatnie słowo nauki na ten temat.

DZIESIĘCIOKROTNIE TANŹSZY

od znanych antybiotyków jest nowy radziecki lek „Jodyno”. Znajduje on szerokie zastosowanie przy leczeniu chronicznych zapaleń gardła, uszu, nosa, przewlekłych angin i niektórych chorób skórnych. Bardzo skuteczny.

NOWE ZASTOSOWANIE KOCIACH LBOW

wypróbowano na autostradach kalifornijskich. Wbudowanie w szosę pasy z nierównych kamieni są podobno najlepszym ostrzeżeniem dla kierowców.

ODKRYCIA WYNALEZKI POMYSŁY

tem dla najbardziej roztargnionych kierowców.

PODWODNY SAMOLOT

przeszedł pierwsze próby w Saint Tropez. Przypomina kształtem torpedę, mieści dwu ludzi, rozwija szybkość do 9 węzłów. Załoga w aparatach tlenowych może na nim wykonać nawet podwodne akrobacje lotnicze.

OWOCOWE PROROCTWA

umożliwiają wyniki doświadczeń badawczych specjalistów chińskich. Analiza soku krzyżozłoczonego jabłoni pozwoli ustalić smak przyszłych jabłek i jego regulację według zyczeń hodowcy.

KOMPLIKACJE NA MAPIE NIEBA

wywołało odkrycie dalszych 67 gwiazd w centralnej części Drogi Mlecznej. Rosnąca ilość odkryć zmusza do ustawicznej korekty kosmicznego atlasu.

GUMOWE RESORTY

do wagonów kolejowych skonstruowano w Bułgarii. Wykonano je ze specjalnego kauczuku wzmocnionego wysoko gumową stałą. Resor taki jest lekki i gładki, nie uderza w wagonu o szlaki szyn.

TRAKTOR SEUPOŁAZ

wykonany w NRD służyć będzie elektrycznym przy naprawie sieci. Dwie części po spleceniu obejmują słupek, a silnik podciąga traktor na żadaną wysokość. Bardzo wygodne i łatwe w obsłudze.

Religia odkrywa przeszłość

Właściwy religiom konserwatywizm, wiodący szczególnie w dziedzinie obrzędów i symboli oraz... elastyczność z jaką dostosowują się one do nowych warunków społecznych sprawiają, że religioznawstwo stanowi nieocenioną pomoc nie tylko dla historyków kultury, ale i dla nauk badających przeszłe stonki społeczne. Wierzenia bowiem odzwierciedlają nie tylko światopogląd epoki, ale i dominujący w niej system społeczny. Przebobrażenia społeczne, nie naruszając głównego wątku wierzeń, „rewolucjonizują” przeciw stonki, prawa i obyczaje panujące na „olimpach”.

Przykładem może być jedna z największych w dziejach rewolucji, a mianowicie upadek matriarchatu, zmieniający gruntownie społeczną pozycję połowy rodzaju ludzkiego.

Przebieżenie procesów, które doprowadziły do zwycięstwa stonki opartych na prawie ojcowiskim, bez uciekania się do pomocy historii religii jest — do pewnego stopnia — możliwe jeszcze i dziś. M. in. dzięki temu, że doświadczenie wczoraj większe lub mniejsze przetrzyli prawa macierzystego można było odnaleźć w instytucjach społecznych i prawnych wielu plemion Afryki, Ameryki czy Oceanii. Pollandria, przedmatriarchalna swoboda płciowa dziewcząt, o której informują autorzy starożytności, to zjawisko, które spotkać można było i w XX w. np. w niektórych częściach Indii, u ludów Polinezji, Ameryki Płd. Tam jednak, gdzie w odniesieniu do przeszłości zawođa przekazy pisemne, gdzie brak danych świadczących o istnieniu matriarchatu, związanych z nim instytucji czy praw — tam właśnie niedozwolną wprost staje się religia.

O pozycji zajmowanej przez kobietę w odległych epokach, o przemianach, jakim pozycja ta ulegała wraz z zmianami stonków ekonomiczno-społecznych informują nas dziś zachowane przez najstar-

sza tradycje mity, obrzędy, zwyczaje i religijne symbole. Dziś nie ulega już na ogół wątpliwości, że np. legendy o Amazorach, o dziewczym poczuciu są echem czasów, kiedy kobieta zajmowała ekspozycyjną pozycję w życiu społecznym, w rodzinie, religii.

Niezmiernie ciekawe rezultaty daje również przesledzenie mitów o stworzeniu świata i pierwszych ludzi. Okazuje się (brak miejsca nie pozwala na przytoczenie licznych przykładów), że nie w każdej religii Ewa powstała z „żebra Adama”. W wielu mitach ludów obu Ameryk, niektórych plemion Afryki i Oceanii a także w zatarłych przez czas i zniekształconych późniejszymi przeróbkami opowieściach przekazanych przez kultury morza Śródziemnego czy Mezopotamii — kobieta jest pierwszym człowiekiem na ziemi, protoplastką rodzaju i „matką rodzaju ludzkiego”. Bogini — a nie bóg — stwarza świat, obdarowuje ludzi pierwszymi narzędziami, umiejętnościami i pożytecznymi roślinami.

Wbrew pozorom, ogromną ilość tego rodzaju „kamień” zachowała także mitologia i literatura grecka. Ślady matriarchatu znajdujemy w „Odysei”, ślady praw obywatelskich w tej epoce odkryć można w „Orestesie”, niewyczerpaną skarbnicą są — poważnie uzupełnione przez archeologię — nasze wiadomości o wierzeniach Greków z okresu tak sugestywnie opisanego przez R. Gravesa („Herkułes z mojej żaloz”) i epoki kultury egejskiej. Zdaniem szeregu uczonych, większość bogiń greckich, tak niepozorną rolę odgrywających w czasach „klasycznych”, to zwyciężone przez prawa patriarchy dawne wszechmocne boginie-matki, stworzytelki nieba i ziemi, główne postaci olimpu z czasów panowania prawa macierzystego.

O tym, że nie inną niż w Grecji drogą szedł rozwój wierzeń w starożytnej Mezopotamii, czy Syrii i Palestynie dowodzą również liczne, choć czasem tylko pośrednie dowody. Szczególny kult bogini In-niny u Sumerów (odpowiednik semickiej Isztar), zwanej także „panią niebios i ziemi”, „królową wszystkich bogów” wskazuje, że i ona, podobnie jak jej siostrzyce „niepokalana” Anat, jak Astarte, Izda, Demeter była zdegradowaną w rezultacie przemian społecznych Wielką Boginią.

(W. M.)

POZIOMO: 1. kawałek metalu do rozniecania ognia przez tarcie o krzemień, 8. potrawa miedziana, 9. ogół duchownych, 13. imię żeńskie, 14. ptak nocny, symbol mądrości, 15. narzuca na tapczan, 16. polecenie dla podkomendnego, 18. imię dziewczynki z elementem, 19. obraz święty u prawosławnych, 21. oddział szkolny, 22. zamęt, zamieszanie, 24. naturalny węgiel sodowy, 27. ostatnia wyraża testament, 28. pismo zawiadomienie o wysyłce towaru, 29. miasto w środkowej Hiszpanii, stolica dawnego państwa Wizygotów, 32. krasnosok, 33. dowód, załącznik, 34. orszak podróży przebywających stop.

PIONOWO: 1. morski jamochłon, 2. jedrne warzywo, 3. powierzchnia kuli ziemskiej między dwoma równoleżnikami, 4. moment, rozpoczynający nową epokę, 5. większy od ciek gę w tenisa, 6. Ateńczyk, który według mitologii rozpoznał uprawę winnej latorośli, 7. miejscowość założona przez Mikołaja Reja w pobliżu Nawagowic, 10. kędzior włosów, 11. imię Bandrowskiej-Turkowskiej, 12. z łacińskiego: gołarnia, 15. nazwa świątyni w Górnym Egipcie, 17. zaimek, 19. inicjały Międzynarodowej Organizacji Pracy, 20. wędzidło z żelaznymi drążkami przy cuglach, 21. roślina drzewiasta, 22. germanicki bóg ludu we wszechświecie, 23. niewolnik w dawnej Sparcie, 26. marka motocykli niemieckich, 26. mirmowolny skurcz mięśni, 27. gwiazda w gwiazdozbiornie Liry, 30. drobniak imię żeńskie, 31. może być salonyw.

Krzyżówka

Rozwiązania prosimy kierować pod adresem redakcji do dnia 8. VII. br. (decyduje data stempla pocztowego) z dopiskiem na kopertach „Krzyżówka z nr 153”. Wśród Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe odpowiedzi, redakcja rozlosuje nagrody w postaci

10 WARTOSCIOWYCH KSIĄZEK

ROZWIĄZANIE „KRZYŻÓWKI” Z NR 141

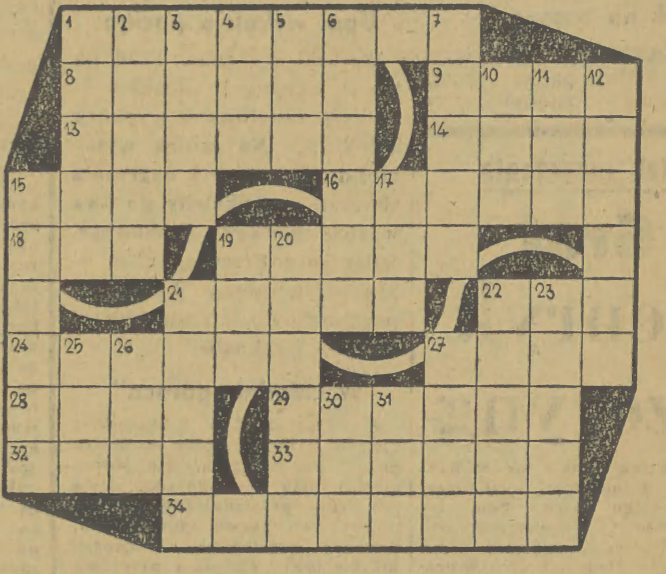
POZIOMO: 1. Hirohito, 8. ataman, 9. stop, 13. Węda, 14. mapa, 15. ORMO, 16. era, 18. ras, 19. motyw, 21. alt, 22. sza, 25. wygon, 27. zero, 28. Ola, 29. Alba, 32. atak, 34. smar, 35. karó, 36. natura, 38. staloryt.

PIONOWO: 1. Hawr, 2. item, 3. Radom, 4. oma, 5. ha, 6. intriga, 7. osm, 10. tara, 11. opal, 12. pastwa, 15. orszak, 16. etylina, 17. Awo, 20. owo, 23. zeta, 24. Awar, 26. Namur, 30. lary, 31. brat, 33. kos, 34. sto, 37. AL (A. Lampe).

NAGRODY WYLOSOWALI

Za prawidłowe rozwiązanie zadań z nr 141 z dnia 15/16 VI. 1963 nagrody książkowe wylosowali: Adolf Zajac — Tarnów, Szpitalna blok 8/16, A. Pasławski — Kraków, Skłodowska 28/2, W. Sztrember — Kraków, Sienkiewicza 14/2, St. Budzyk — Nowy Targ, ul. Anny 25, A. Leśniowska — Bieżanów 241 p, Kraków 27, M. Jabłoński — Kraków, Dietla 11/1, A. Horak — Zabrze, Grotgera 26, J. Zagó — Kraków 14, Krakusa 9/17, R. Klag — Kraków, 18 Stycznia 13/5, R. Chyla — Kraków, Waryńskiego 29/35.

NAGRODY WYSŁAMY POCZTĄ.

Jerzy Harasymowicz
Tu dopiero daleko w czerwcu daleko w górach
Drzewo jest drzewem nie tarcica
Łąka jest łąką nie paszka
W czerwcowej trawie pasie się łąkowy nie pociągowy deresz
Ziele nie chodzi w białym aptekarskim fartuchu, Natura nie jest szpilkowa lub liściasta
Nie weseli się acer pseudoplatanus tylko jawor
Coraz bardziej nie twardziej carpinus betulus tylko grabieję graby I tak porzucisz nazwy ziele ucieka wszystkim ścieżkami z lekcyj łaciny
A czerwiec jest znowu czerwcem nie z kalendarza cechu komiarny

2 GARAZY ogrzewanych, na samochody osobowe, poszukuje piśnie na terenie Krakowa — „Miestoprojekt” — Kraków, ul. Kraszewskiego 36, tel. 251-00.

PRACOWNICY POSZUKIWANI

PHD „Jubiler” w Krakowie, Rynek Główny 32 — zatrudni natychmiast GRAWERÓW, JUBILERÓW, ZEGARMISTRZÓW w punkcie usługowym w Krakowie. — Podania wraz z dokumentami kierować pod adresem „Jubiler” — Kraków, Rynek Gł. 32. Oddział PKS w Oświęcimiu, ul. Wierzów Oświęcimia 15 — zatrudni natychmiast w Placówce Terenowej w Dąbrowie Narodowej, Wadowicach i Oświęcimiu: KIEROWCÓW z III kat. prawa jazdy i roczną praktyką na pojedzie, MONTERÓW SAMOCHODOWYCH po zasadniczej szkole zawodowej lub z praktyką zawodową. Wynagrodzenie zgodne z UZP. — Informacji udzieli i zgłoszenia przyjmują Sekcja Kadry, codziennie od godz. 7 do 13. — K-5668 Przedsiębiorstwo Przemysłowe Budowy Huty im. Lenina — zatrudni natychmiast z terenu Krakowa INŻYNIERÓW i TECHNIKÓW MECHANIKÓW — z wykształceniem krakowskiego, kieleckiego i rzeszowskiego pracowników fizycznych jak: MURARZY, BETONIARZY, CIESLI, TOKARZY, ZBROJARZY, ELEKTRYKÓW oraz ROBOTNIKÓW NIEWYKWAŁ. LIEKOWANICH (mężczyzn, którzy ukończyli 18 lat). — Warunki pracy wg Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie. Zakwaterowanie robotników bezpłatne. Istnieje możliwość wyuczenia zawodu oraz uczęszczania do szkół wieczorowych. Zgłaszający się do pracy, winien przedłożyć zwolnienie z ostatniego miejsca pracy. — Osoby podlegające służbie wojskowej i mające zamiar zamieszkać w hotelu robotniczym — winny zgłaszać się z okresowym wymeldowaniem w kilieście wojskowej. Zgłoszenia przyjmują: Dyrekcja Przedsiębiorstwa Przemysłowego Budowy Huty im. Lenina — Dział Zatrudnienia i Plac, pójój nr 11, telefon nr 428.74.

Poczta polska przygotowuje serię okolicznościowych znaczków z okazji szermierzejszych mistrzostw świata w Gdańsku. Poczta ZSRR uczciła trzema znaczkami kolejnych kosmonautów, a to: Walentyna Tierieszkowa i Walerego Bykowskiego. W Czechosłowacji ukazały się 2 znaczki, wydane z okazji 40 rocznicy powstania czechosłowackich pasażerskich linii lotniczych.

znaczk

W NRD wprowadzono do obiegu 5 znaczków, przedstawiających sportowców-antysfasistów, pomordowanych przez hitlerowców. Do każdego znaczka dołączona jest przywilejówka obrazująca tę dyscyplinę sportu, którą uprawiał poległy. Afrykańskie spotkanie na szczycie, które odbyło się w Addis-Abebie upamiętnia pocztą Etiopii wydaniem 3 znaczków. (zg)

Naukowcy radzieccy A. W. Beier i W. P. Dugyn zajmują się od dawna pracami badawczymi, które medycyna określa zjawiskiem immunologii. Doszli oni do bardzo ciekawych wyników i ogłosili szereg interesujących spostrzeżeń na temat powstawania wielu chorób. Obserwacje radzieckich lekarzy dotyczą wytwarzania się tzw. przeciwciał, które powstają przez zetknięcie się w organizmie ludzkim różnych czynników chorobotwórczych — z całym zespołem „odczynów ochronnych”. Przeciwciała stają się przeważnie obrońcami organizmu przed szkodliwym dla zdrowia działaniem wpływów świata zewnętrznego. Ale istnieją również takie przypadki, w których owo obronę zamieniają się we wrogię siłę i rozpoczynają walkę z białkami własnych tkanek ustroju. I tu właśnie mamy do czynienia ze wspomnianą na ustępie immunologię.

Obaj lekarze z ZSRR stwierdzili w efekcie swoich długotrwałych badań, że podczas wielu chorób wewnętrznych, takich — jak: reumatyzm, rozlane zapalenie nerek, marskość wątroby lub zapalenie wątroby — w organizmie pacjenta tworzą się przeciwciała — zagrażające własnym komórkom i tkankom. Beier i Dugyn sporo uwagi poświęcili chorobom gośćcowym, jako że w nich właśnie wykryto przeciwciała zwalczające tkankę łączną. Do czego posłużyło to odkrycie? Sprawa jest prosta: owa „bitwa wewnętrzna organizmu” staje się przyczyną reumatycznych zaburzeń i konfliktów w przemianie podstawowej tkanki łącznej — czyli gośćcowych zmian, bólów i zniekształceń. Stąd więc uczeni radzieccy wyprowadzili wnioski, które składają się na stworzenie nowej teorii powstawania reumatyzmu.

nną nowością ostatnich doświadczeń medycyny — jest ustalenie wpływu rakotwórczego oddziaływania promieni X na rozwój płodu. Paryski specjalista w tym zakresie, znany pediatra dr P. Magnin — przeprowadził obserwację wśród ponad dziesięciu tysięcy dzieci. A wyniki? Otóż, według oświadczenia Magnina promieniowanie jonizujące może wywołać w pierwszych miesiącach życia płodu — zaburzenia i wady urodzone! Francuski pediatra twierdzi, że gądy ograniczyć badania radiologiczne w praktyce położniczej do ostatnich dwóch miesięcy — wówczas uniknęłyby się zasadniczo niebezpieczeństwa zmian pomiotennych u dzieci.

Wśród Polonii zagranicznej budził się coraz żywiej potrzeba opracowania jej wkładu w kulturę poszczególnych narodów, z którymi współżyje. Okazuje się, że ten dorobek nie jest bagatelny i można się nim szczycić. Ostatnio na dziedzinie Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego omawiano dorobek naukowców polskich pracujących nad zebraniem materiałów do dziełw Polonii amerykańskiej. Waznym źródłem do tych dzieł są materiały źródłowe w roczniku „Polish American Studies” ukazującym się od roku 1944. Komitet Amerykański Rady Klubów prowadzi działalność mającą na celu wydanie pełnego katalogu zabytków i pamiątek polskich znajdujących się na terenie Stanów Zjednoczonych zarówno w zbiorach publicznych, jak w kolekcjach prywatnych. „Polish Arts Group” w Rochester opracowała wykaz znajdujących się w bibliotekach Rochester książek autorów polskich oraz opracowała listę książek amerykańskich dotyczących spraw polskich. Kluby te mają zasługi w popularyzacji kultury polskiej w USA. Istnieje zbiory tzw. sal polskich w bibliotece uniwersyteckiej w Buffalo i w uniwersytecie w Pittsburgu, zbory bibliotecno-archiwalne Muzeum Polskiego w Chicago i uczelnia w Orchard Lake. W pierwszej połowie XIX w. wychodził w Hesancie dziennik dla emigrantów polskiej. Obecnie miejscowa biblioteka prowadzi badania nad ustaleniem miejsca, gdzie znajdowała się drukarnia polskiej gazety wychodzącej tutaj po powstaniu listopadowym. Wymieniliśmy tylko kilka faktów z ostatniego okresu dowodzących budzenia się ruchu mającego na celu podsumowanie wyników działalności Polonii w dziedzinie kultury.

HISTORIA KRAKOWSKICH ULIC Aleksander Fredro
ur. 20 VI 1793 r. w Surochowie pod Jarosławem — zm. 15 VII 1876 r. we Lwowie. W „Trzy po trzy”, cennym dziele literatury pamiątkarskiej, odwzorzył nam nasz znakomity komediopisarz swą atmosferę dzieciństwa: „Dom moich rodziców był to dom prauziutny polsko-szlachecki (nie magdecki) zamieszany bez zbytku, cichy a gościnny”. Nie uznawał kasty i należał do bezwzględnych zwolenników zniesienia pańszczyzny. Jak podkreślił w pamiętniku: prawdziwą szkołę życia przeszedł w wojsku. W 16 roku życia w służbie wojskowej odnalazł swą powinność służby dla kraju. Wraz z Napoleonem odbył kampanie 1812 r., w której za męstwo i odwagę otrzymał złoty krzyż Virtuti Militari, i wraz z żołnierzem polskim przeszedł dramat pod Lipskiem, gdzie zrozumiał, że powtórnie traci Ojczyznę, „oddawaną zawsze najchętniej przez Napoleona w potrójne jarzmo niewoli”.

Tragedia ta zawarła się w słowach: „Piekietna obudo! Szatańska polityko!”, od której stronił później w czasach powstania listopadowego i styczniowego. Co nie znaczy, że nie angażował się wtedy uczuciowo i patriotycznie, czego dał wyraz w „Dzienniku wygnania”. Wola i ambicja doszły do wielkiej kultury literackiej, ocytania i znajomości ludzi, których tak żywo i barwnie odmalował w swych utworach. Był przede wszystkim człowiekiem wsi i z nią złączyły się wszystkie jego arcydzieła i celniej-sze utwory („Słuby panińskie”, „Zemsta”, „Pan Jowialski”, „Wielki człowiek do małych interesów”, „Pan Bene!”, „Dwie bliźny”, „Damy i huzary”, „Ciotunia”, „Cudzoziemczyna”, „Przyjaciele”) przepojone organicznym zmysłem komizmu i urokiem cennej dyskrekcji artystycznej. Jego dowcip — jak pisał Stanisław Koźmian — „uratował Polskę od ogólnej melancholii”. Ulica Aleksandra Fredry łączy się z ul. Łąglewnicką. ZUZANNA KOSIEK

Kopalnia Węgla Kamiennego »Komuna Paryska« w JAWORZNIE (woj. krakowskie) PRZYJMIE DO PRACY W MIESIĄCU LIPCU 1963 r. do nowo uruchomionych kopalni płytyk pracowników chętnych do pracy w górnictwie pod ziemią w wieku od 18 do 40 lat. Dla pracowników zamieszkałych w pobliżu kopalni w dobre zorganizowanych Domach Górniczych, przy których czynne są siołówki żywienia zbiorowego, Przy zgłoszeniu się do pracy należy przedłożyć: 1) dowód osobisty — a okresowym wymeldowaniem, 2) książeczkę wojskową lub zaświadczenie rejestracji wojskowej — ze skreśleniem z ewidencji wojskowej, 3) zaświadczenie zwolnienia z ostatniego miejsca pracy, 4) legitymację ubezpieczeniową (jeśli taką posiada), 5) świadectwo szkolne, stwierdzające ukończenie co najmniej 6 klas szkoły podstawowej. Pracownicy podejmujący pracę w kopalni (pod ziemią) otrzymują: 1) wynagrodzenie za pracę wg postanowień Zbiorowego Układu Pracy w Przemśle Węglowym, 2) bezpłatny deputat węglowy 6 ton rocznie w naturze i za 3 tony ekwiwalent w gotówce (dla żonatyh i z wyjątkiem rodzin), przy czym węgiel w naturze mogą przekazać do miejsca zamieszkania swych rodzin, 3) komplet odzieży roboczej — odpłatnie, 4) dodatki za rozłąkę. Pracownicy zamieszkałi w Domach Górniczych, mogą korzystać miesięcznie z 1-dniowego bezpłatnego zwolnienia na wyjazd do rodziny, przy czym otrzymują zwrot kosztów podróży wg taryfy ulkowej PKP. Pracownicy niewykwalifikowani, którzy po raz pierwszy podejmą pracę dotową w kopalni, otrzymują dodatkowo: 1) dodatek stabilizacyjny w wysokości 200 zł miesięcznie przez okres 1 roku zatrudnienia, 2) ubranie robocze drelichowe, 3) jedną parę obuwia roboczego — skórzanego na własność, 4) premię w wysokości 400 zł po 6 miesiącach nienaganej pracy oraz 800 zł po roku pracy.

Nauka WPISY na kursy kroju i szycia przyjmuje „Oświetla” Wojewódzki Zakład Szkolenia — Kraków, Miazkowska 8, tel. 394-72, od godz. 8-16. K-5513 Zguby ZGUBIONO tezkę aktówkę na trasie Oświęcim-Muzeum, z ważnymi dokumentami oraz piennidm. Zwrot za wynagrodzeniem. Jerzy Biały, Oświęcim, Topolowa 9. TARNOWSKA Barbara — Kraków, Michałowskiego 1 — zgubiła legitymację szkolną III Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie. 32325-g GELGER Krystyna, Kraków, Retoryka 22 zgubiła legitymację służbową — wydana przez Kuratorium Okręgu Szkolnego w Krakowie. 32630-g OSOBA Jerzy, Plac Boh. Getta 3, zgubił legitymację uczniowską nr 76162, Technikum Mechanicznego. 32631-g ŁASZCZAK Władysław — Kraków, Bogusławskiego 8 m. 10 — zgubił legitymację szkolną Technikum Mech. — Elektrycznego w Chrzanowie. GLOBULKI »ZET« działają silnie plemnikobójczo, nieškodliwie, łatwo w stosowaniu, tanie, zapobiegają ciąży. 1 PUD. 10 SZK — 7 ZŁ. Do nabycia: w aptekach, drogeriach, Kioskach „Ruch” i sklepach „Arged”.

